

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№8

травень – вересень 2017

ГОВ
проект

Гендерне
бюджетування в Україні

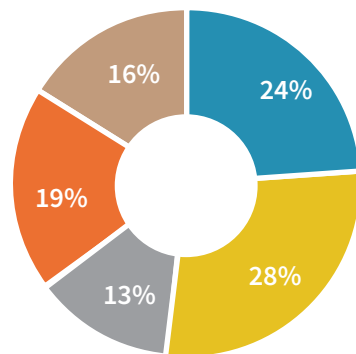
У цьому випуску

- Впровадження ґендерно-орієнтованого бюджетування на державному і місцевому рівнях: результати, основні події.
- Співпраця з організаціями громадського сектору та партнерськими організаціями
- Плани і завдання

Робота Проекту

За більш як 3 роки з початку роботи Проекту проведено ґендерний бюджетний аналіз 75 програм, що фінансуються з державного та місцевих бюджетів у галузях освіти і науки, молодіжної політики, фізичної культури та спорту, соціального захисту та соціального забезпечення, охорони здоров'я та культури і мистецтва.

Дослідження, проведені у 3 міністерствах, у 18 областях та м. Києві показали, що потреби чоловіків і жінок в соціально-економічних послугах, які фінансуються з бюджету, є різними. Тому надзвичайно важливо впроваджувати ґендерно-орієнтований підхід у бюджетний процес на всіх рівнях влади.

Проаналізовані бюджетні програми в 2015-2017 роках за галузями

- охорона здоров'я
- освіта
- культура і мистецтво
- молодіжна політика, фізична культура і спорт
- соціальний захист і соціальне забезпечення

Державний рівень

Робота з пілотними Міністерствами

Мета ґендерного бюджетування і проекту – підвищити економічну ефективність і прозорість видатків бюджету з урахуванням потреб жінок і чоловіків з різних соціальних груп. Кінцева ціль Проекту – удосконалення бюджетного процесу шляхом застосування ґендерного підходу, що сприятиме реформуванню системи управління державними фінансами.

У третьому кварталі 2017 року пілотні міністерства завершили роботу із проведення ґендерного бюджетного аналізу деяких програм, який тривав протягом останніх шести місяців. У вересні завершився останній етап ґендерного бюджетного аналізу програм.

Пілотні міністерства (Міністерство молоді та спорту України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство соціальної політики України) продовжували роботу з впровадження ГОВ в свою діяльність, зокрема працювали над написанням звітів за результатами ґендерного бюджетного аналізу профільних бюджетних програм та продовжували роботу над розробленням та реалізацією рекомендацій, які спрямовані на подолання виявлених під час аналізу ґендерних розривів у сфері освіти, соціальної політики, охорони здоров'я, спорту та молодіжної політики.

Робота пілотних міністерств

- міністерства впроваджуватимуть рекомендації щодо сприяння усуненню ґендерних розривів у програмах за результатами ґендерного бюджетного аналізу програм, що проводився в 2016-2017 роках на державному та місцевому рівнях;
- міністерства стають прикладом роботи із впровадження ГОВ для всієї України, сприяють обміну знаннями про ґендерно-орієнтоване бюджетування з їхніми установами та підтримують інші заходи з впровадження ГОВ.

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Міністерство
молоді та спорту
України

Міністерство
освіти і науки
України

Про нас пишуть

Стаття Ірини Рибаківської «Прозоре бюджетування: як правильно витрачати спільні гроші?» на сайті «Радіо Свобода»

«Інший вид прогресивного бюджетування – ґендерне. Воно майже не розповсюджене в українських містах. Саме тому жодне місто в рейтингу прозорості не отримало у сфері бюджету максимальну кількість балів. Але у більшості випадків таке бюджетування – не феміністичні забаганки, а реальні потреби суспільства. Адже ґендерний бюджет дає можливість вирішити цілу низку проблем на місцях, від розвитку людського потенціалу до покращення здоров'я.

Наприклад, у дослідженні «Гендерне бюджетування в Україні» повідомляється, що працівниками позашкільної освіти є переважно жінки, а керівниками таких закладів – переважно чоловіки, які отримують зарплатню на 16% вищу. Щоб вирівняти ґендерну ситуацію у сфері, необхідно проаналізувати потреби ринку праці та проводити профорієнтаційну роботу серед дівчат і хлопців у школах. Й передбачити на заходи відповідні витрати у міських бюджетах. З іншого боку, більшість пацієнтів з туберкульозом – чоловіки. Отже, переважно на них мають бути спрямовані профілактичні заходи з охорони здоров'я. Бо якщо держава виділяє на профілактичну медицину однакову кількість грошей на лікування чоловіків та жінок, а щорічний медогляд проходять переважно жінки, що означає, що кошти розподіляються не ефективно».

Здобутки ҐОБ за останні кілька місяців

Затверджено Наказ Міністерства соціальної політики України «Про затвердження форм звітності з питань охоплення дітей шкільного віку оздоровленням і відпочинком за бюджетні кошти та інструкцій щодо їх заповнення». В розділ III. Кількість дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, які будуть охоплені оздоровленням та відпочинком за бюджетні кошти є колонка «з них – дівчат», що дозволить не лише провести якісний аналіз, але й зрозуміти, чи враховані інтереси та права хлопців і дівчат на відпочинок в рівній мірі.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2017р. № 992 затверджено Типовий перелік бюджетних програм і результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Освіта». Він включає бюджетні програми, які були проаналізовані робочими групами з ҐОБ та містять мету та/або результативні показники з врахуванням ґендерного аспекту, що сприятиме відстеженню результативності програм із точки зору їхнього впливу на ґендерну рівність.

У співпраці Проекту з Міністерством та Державною службою статистики України був розроблений проект форми адміністративної звітності щодо молодіжної політики з розбивкою за статтю. Очікується, що ця форма буде погоджена Державною службою статистики в IV кварталі 2017 року.

Плани і завдання

- Одним із пріоритетних завдань залишається допомога Міністерству фінансів України у розробці методичних рекомендацій щодо застосування ГОБ для головних розпорядників бюджетних коштів.
- Продовження співпраці із пілотними міністерствами, 18 областями та м. Києвом щодо впровадження ГОБ.
- Робота із впровадження ГОБ також поширюватиметься на міста обласного значення, райони, об'єднані територіальні громадами (відбір областей на добровільній основі).
- Початок залучення нових 15 міністерств до впровадження ГОБ. Таким чином, у 2018 році всі міністерства будуть застосовувати ГОБ в своїй діяльності.
- Початок залучення 6 нових областей до впровадження ГОБ (Волинська, Рівненська, Чернігівська, Одеська, Луганська та Донецька). Отже, всі області вже розпочали роботу над впровадженням ГОБ.

Співпраця з організаціями громадського сектору та партнерськими організаціями

Продовжується співпраця із міжнародними та громадськими організаціями, які сприяють встановленню ґендерної рівності в Україні. Національні експерти з ГОБ взяли участь у низці заходів, спрямованих на сприяння ґендерній рівності та впровадження ґендерного бюджетування в Україні:

участь у міжпарламентській зустрічі «ґендерна рівність та Цілі сталого розвитку: Основа для парламентської взаємодії», **(15 вересня 2017 року)**. Як відомо, однією із сімнадцяти Цілей сталого розвитку є досягнення ґендерної рівності. На зустрічі обговорювалася проблема запровадження ґендерно-орієнтованого бюджетування в Україні як потужного фінансового інструменту подолання існуючих ґендерних розривів;

участь у круглому столі "Роль Верховної Ради України у забезпеченні виконання положень Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок" (Стамбульська конвенція), **(26 вересня 2017 року)**. Заключні зауваження до Восьмої періодичної доповіді України Комітету з ліквідації дискримінації щодо жінок включають рекомендацію щодо створення стратегії інтеграції ґендерного компоненту, яка включатиме ґендерно-орієнтоване бюджетування до всіх програм на всіх рівнях;

вебінар про методи та сутність ГОБ для грантерів (НУО) Українського жіночого фонду **(30 серпня 2017 року)**.

Впровадження ГОБ у бюджетний процес на місцевому рівні

За останній період Проекту вдалося досягти значних результатів як на державному, так і на місцевому рівні. У 16 областях та м. Київ було завершено ґендерний бюджетний аналіз 25 програм, які фінансуються з місцевих бюджетів у сферах: охорона здоров'я, освіта і наука, соціальний захист та соціальне забезпечення, фізична культура і спорт, та культура і мистецтво.

Результатом роботи 17-ти регіональних робочих груп із впровадження ГОБ стали ґрунтовні звіти щодо ґендерного бюджетного аналізу обраних програм. Рекомендації та пропозиції розроблені в ході ґендерного бюджетного аналізу програм були надіслані Департаменту місцевих бюджетів, галузевим департаментам Міністерства фінансів України, Державній службі статистики України, Міністерству освіти і науки України, Міністерству охорони здоров'я України, Міністерству молоді і спорту України, Міністерству соціальної політики України, Міністерству культури України та Міністерству оборони України. Наразі ці провідні державні інституції працюють над покращенням їхніх програм і документів, що використовуються в бюджетному процесі, задля усунення ґендерних розривів у різних галузях.

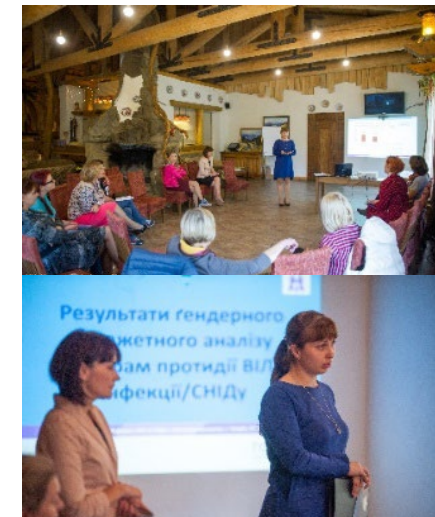
Наприклад, рекомендації мають на меті внесення змін до Бюджетного кодексу України, нормативно-правових актів, що регулюють відносини у відповідній галузі, бюджетної класифікації, плану (звіту) по мережі, штатах та контингентах бюджетних установ місцевих бюджетів, паспортів бюджетних програм та адміністративної звітності.

Врахування вищезазначених рекомендацій допоможе зробити бюджетне фінансування більш прозорим, справедливим та ефективним.

Діяльність випускників Школи тренерів ГОБ

Проект ГОБ активно залучає до поширення знань про ГОБ випускників Школи тренерів. Під час 3-го Національного жіночого форуму з ВІЛ та СНІД в Україні (25 – 28 вересня 2017 року в с. Татарів, Івано-Франківської області) випускниці Школи тренерів Анастасія Окапінська, начальник відділу аналізу і контролю виконання місцевих бюджетів Департаменту фінансів Закарпатської ОДА, та Ольга Городницька, головний спеціаліст відділу фінансів соціальної сфери управління фінансів соціальної сфери Департаменту фінансів Чернівецької ОДА, розповіли про впровадження ГОБ в Україні і про проведення ґендерного бюджетного аналізу програм. Метою Форуму було активізувати ролі жінок у формуванні національної політики і стратегій у відповідних заходах щодо ВІЛ та СНІД.

Події

29 серпня 2017 року, м. Київ

Нарада "Формування місцевих бюджетів на 2018 рік: основні підходи та особливості". У нараді взяли участь заступники міністрів фінансів, освіти і науки, охорони здоров'я, представники фінансових органів обладміністрацій, Київської міської державної адміністрації і всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування. Представниці Проекту "Гендерне бюджетування в Україні" Мая Босніч та Марина Шаповал представили учасникам роботу над ГОБ як важливу складову бюджетних реформ на місцевому рівні.

21 вересня 2017 року, м. Київ

Відбулось засідання Координаційної робочої групи щодо запровадження гендерно-орієнтованого бюджетування в Україні за участю представників Міністерства фінансів України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства молоді та спорту України, Державної служби статистики України та Проекту ГОБ. Координаційна група – консультативно-дорадчий орган при Міністерстві фінансів України, створений для забезпечення взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади із метою впровадження гендерного бюджетування в Україні.

27 вересня 2017 року, м. Київ

Робоча зустріч представників Міністерства молоді та спорту України та Державної служби статистики. Зустріч відбулася у рамках роботи Департаменту молодіжної політики Міністерства і Державної служби статистики України над проектом нової форми адміністративної звітності щодо молодіжної політики з розбивкою за статтю. Доопрацьована форма буде надіслана на погодження до Держстату. У цей день також пройшла спільна нарада Міністерства молоді та спорту з представниками робочих груп Черкаської та Івано-Франківської областей, які здійснювали гендерний бюджетний аналіз програм, що фінансуються з бюджету за напрямком фізичної культури та спорту. Учасники наради обговорили процес впровадження рекомендацій областей та Мінмолодьспорту до статистичної та адміністративної звітності за 2015-2017 роки.

27 вересня 2017 року, м. Київ

Міністерство освіти і науки України за підтримки Проекту ГОБ організувало нараду з представниками Міністерства фінансів України та робочих груп Львівської, Житомирської, Хмельницької і Тернопільської ОДА щодо обговорення результатів гендерного бюджетного аналізу програм, які фінансуються з місцевих бюджетів у сфері освіти і науки. Члени робочих груп з ГОБ обговорили рекомендації робочих груп та спланували свою подальшу роботу.

Цікаво та корисно знати

Наведена діаграма демонструє, що ґендерно-орієнтоване бюджетування приносить користь не тільки жінкам і чоловікам, але і всій системі державного управління та суспільству, оскільки воно комплексно інтегрує сучасні підходи щодо досягнення ґендерної рівності, подолання бідності, ефективного управління, підзвітності, прозорості, а також економічної ефективності та соціальної справедливості.

«Розширення можливостей жінок - це не просто правильний моральний вибір, це також правильний макроекономічний вибір. Ось чому багато хто з нас, включаючи МВФ, піклується про це. Допомога жінкам у економіці сприяє зростанню та диверсифікації економіки, зменшенню нерівності в доходах та пом'якшенню демографічних змін».

Крістін Лагард, директорка-розпорядниця Міжнародного валютного фонду, під час виступу на Міжнародній конференції з розширення можливостей жінок у сфері фінансових послуг, що відбулась у Кореї 6 вересня 2017 року

«Міністерство зацікавлене у впровадженні ГОВ, оскільки це допоможе у встановленні ґендерної рівності в державі. А впровадження такої рівності зараз контролюється на рівні Кабінету міністрів України».

Микола Мовчан, Заступник Міністра з питань європейської інтеграції Міністерства молоді і спорту України

«Одним із головних завдань МОН України є ствердження ґендерного паритету в освіті».

Роман Греба, Заступник Міністра освіти та науки України, під час наради робочих груп з ґендерно-орієнтованого бюджетування МОН, Тернопільської, Львівської, Житомирської та Хмельницької областей 27 вересня 2017 року

ГОВ – це комплексний ґендерний підхід в бюджетній політиці та бюджетному процесі на державному й місцевому рівнях, що включає розподіл бюджетних коштів за ґендерним принципом.

ГОВ в Україні впроваджує Міністерство фінансів України, за підтримки Проекту «Гендерне бюджетування в Україні», що фінансується Урядом Швеції.

Більш детально читайте за посиланнями:

GRBinUkraine

grbproject.org

YouTube